

Мунтян С.Г. Компетентнісна парадигма навчання студентів іноземної мови професійного спрямування // Актуальні проблеми вищої професійної освіти України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 25–26 березня 2010 р. / За загальною ред. І.В.Лузік, О.М.Акмалдінової. – К. : НАУ, 2011. – С. 110-111.

*Світлана Мунтян
м. Мелітополь*

КОМПЕТЕНТНІСНА ПАРАДИГМА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Згідно з сучасним державним стандартом головною ціллю іншомовної підготовки майбутніх фахівців в системі вищої професійної освіти є розвиток у студентів іншомовної професійно-орієнтованої міжкультурної комунікативної компетенції як складової діяльнісної компетенції. Гармонійна реалізація компетентнісного підходу (*competence-based approach*: освіта, орієнтована на розвиток та формування компетенцій) в цій сфері потребує практичного проектування нових відповідних технологій навчання. На наш погляд, перехід на компетентнісну модель навчання можна забезпечити через інтегрування формування діяльнісної компетенції, як сукупності ключових компетенцій (фахової, методичної, соціальної), в оволодіння мовою. Отже, в основу заняття з іноземної мови слід покласти *дії та операції*, що співвідносяться не з об'єктом, реальним або ідеальним, а з обумовленою реальною практикою *ситуацією, проблемою* (створення систем, оцінка досягнень, планування результатів та інше). Це потребує включення суб'єктів учіння у різні види діяльності через виконання творчих, пошукових, проблемних завдань, що пов'язані із професіоналізацією.

Забезпечити таку парадигму навчального процесу може використання підходів особистісно орієнтованого продуктивного навчання. У сучасній практиці викладання іноземних мов найбільш ефективними з них ми вважаємо наступні:

Технологія інтерактивного навчання (навчання у взаємодії) заснована на використанні різноманітних методичних стратегій та прийомів моделювання ситуацій реального спілкування й організації взаємодії студентів в парах та міні-групах з метою сумісного вирішення комунікативних завдань.

Проблемно-пошукова технологія передбачає створення в процесі навчання іноземної мови таких мовленнєвих ситуацій, в рамках яких студентові потрібно вирішувати проблемно-пошукові задачі з метою засвоєння й використання мови, інтерпретації змісту текстів й створення власних мовленнєвих продуктів проблемного, творчого характеру, що дозволяє максимально реалізовувати особистісний потенціал студента.

Ігрова технологія включає такі методичні прийоми, які використовують елементи мовних, рольових ігор, що забезпечує особистісне емоційне та емпатичне втягнення студентів в процес навчання.

Сценарно-контекстна технологія базується на принципах ділового спілкування й відтворення у навчальному процесі з іноземної мови автентичних ситуацій ділової комунікації, наприклад, інтерв'ю, дискусія тощо. При цьому студент поставлений в умови самостійного прийняття рішень й використання мови як засобу розв'язання ділової ситуації.

Проектна технологія заснована на виконанні студентом проектних завдань різноманітного характеру й надає можливість створення найбільш сприятливої освітньої ситуації для оволодіння й продуктивного використання іноземної мови.

Практичний досвід роботи за технологією інтегрованого розвитку ключових компетенцій свідчить, що обов'язковими умовами її реалізації слід вважати: 1) професійно орієнтований проблемний характер завдань; 2) цікавий зміст завдань відповідно до потреб студентів; 3) орієнтацію завдань на самостійну діяльність студента; 4) адаптацію рівня складності завдань, як за мовним, так і за професійним аспектом, відповідно до можливостей студентів; 5) ступінь готовності студентів до виконання даних завдань, тобто сформованість в них необхідних й достатніх інформаційно-комунікативних

вмінь, пов'язаних з отриманням, модифікацією, систематизацією та структуруванням інформації, а також вмінь самостійно планувати власну діяльність; 6) наявність відповідних методичних рекомендацій й інструкцій щодо виконання завдань, надання необхідних пояснень; 7) системний моніторинг й аналіз з боку викладача результатів виконання завдань студентами.